

PODSTICAJNA SREDSTVA ZA DIREKTNE INVESTICIJE U REPUBLICI SRBIJI

Republika Srbija nastavlja kontinuitet u pogledu podsticajnih sredstava, te je u 2015. godini donela novi podsticajni program za green-field i brown-field projekte u Srbiji čiji je osnov Uredba o uslovima i načinu privlačenja direktnih investicija ("Sl. glasnik RS", br. 28/2015) koja je stupila na snagu 21.03.2015. godine (dalje: "Uredba"). Zanimljivo je da se Uredbom sada izričito priznaju kao ulaganje i troškovi kupovine imovine privrednog subjekta koji je prestao sa radom ili bi prestao sa radom, po tržišnim uslovima od trećeg lica (čl.3.5 Uredbe). To znači da bi potencijalno pribavljanje imovine u privatizaciji ili stečaju (tzv.asset deal) bilo priznato kao opravdani trošak ulaganja u smislu Uredbe.

Visina sredstava koja mogu biti dodeljena određuju se u odnosu na **opravdane troškove ulaganja** koji predstavljaju:

- ulaganja u materijalna i nematerijalna sredstva (skrećemo pažnju da su Uredbom ovakva ulaganja preciznije definisana nego ranijih godina, kao i metodi i načini dokazivanja i provere ulaganja) ili
- troškove bruto zarada za nova radna mesta u dvogodišnjem periodu nakon realizacije investicionog projekta (čl.5.1 i čl.3 Uredbe).

Ovakvo određivanje predstavlja tek neznatnu razliku u odnosu na raniju uredbu o privlačenju direktnih investicija iz 2014. godine.

U skladu sa navedenim, Uredba predviđa limit vrste i visine sredstava koja se dodeljuju na sledeći način:

A) za opravdane troškove ulaganja

- do 50 mil. EUR- limit dodeljenih sredstava je do 50% opravdanih troškova;
- za deo opravdanih troškova ulaganja od 50-100 mil. EUR- limit dodeljenih sredstava je do 25% opravdanih troškova;
- za deo opravdanih troškova ulaganja veći od 100 mil. EUR- limit dodeljenih sredstava je do 17% opravdanih troškova (čl.6 Uredbe);
- za srednje privredne subjekte (ima između 50 i 250 zaposlenih i ako je njegov godišnji promet manji od 50 miliona evra i/ili ukupan godišnji bilans manji od 43 miliona evra u RSD protivvrednosti) iznosi do 60% opravdanih troškova;
- za male privredne subjekte (ima manje od 50 zaposlenih i ako je njegov godišnji promet i/ili ukupan godišnji bilans manji od 10 miliona evra u RSD protivvrednosti) iznosi do 70% opravdanih troškova.

B) za opravdane troškove bruto zarada za nova radna mesta

- u visini od 20% opravdanih troškova bruto zarada, a maksimalno 3.000 evra za novootvoreno radno mesto u prvoj grupi razvijenosti lokalne samouprave;

- u visini od 25% opravdanih troškova bruto zarada, a maksimalno 4.000 evra za novootvoreno radno mesto u drugoj grupi razvijenosti lokalne samouprave;
- u visini od 30% opravdanih troškova bruto zarada, a maksimalno 5.000 evra za novootvoreno radno mesto u trećoj grupi razvijenosti lokalne samouprave;
- u visini od 35% opravdanih troškova bruto zarada, a maksimalno 6.000 evra za novootvoreno radno mesto u četvrtoj grupi razvijenosti lokalne samouprave;
- u visini od 40% opravdanih troškova bruto zarada, a maksimalno 7.000 evra za novootvoreno radno mesto u devastiranom području (čl. 13 Uredbe).

Ovi iznosi bespovratnih sredstava se mogu povećavati i to u zavisnosti od: (i) opravdanih troškova ulaganja u osnovna sredstva u zavisnosti od stepena razvijenosti opštine za 10%, 15%, 20%, 25%, do 30%; (ii) kod radno intenzivnih investicionih projekata kojima se otvara najmanje 200 novih radnih mesta za 10% od opravdanih troškova bruto zarada; (iii) kod radno intenzivnih investicionih projekata kojima se otvara najmanje 500 novih radnih mesta za 15% od opravdanih troškova bruto zarada; (iv) kod radno intenzivnih investicionih projekata kojima se otvara najmanje 1000 novih radnih mesta za 20% od opravdanih troškova bruto zarada (čl. 14 i 15 Uredbe).

Zadržano je pravilo da je Korisnik sredstava dužan da obezbedi učešće od najmanje 25% opravdanih troškova iz sopstvenih sredstava (čl.7 Uredbe).

Uslovi postavljeni investitorima za investicije za koje se mogu dodeliti sredstva su neznatno strožije postavljeni nego u prošloj uredbi i zavise od stepena razvijenosti lokalne samouprave, te će se podsticajna sredstva dodeliti za:

- investicije u proizvodnom sektoru sa minimalnom vrednošću od 250.000 evra opravdanih troškova ulaganja i otvaranje najmanje 30 novih radnih mesta za četvrtu grupu razvijenosti i devastirana područja;
- investicije u proizvodnom sektoru sa minimalnom vrednošću od 500.000 evra opravdanih troškova ulaganja i otvaranje najmanje 40 novih radnih mesta za treću grupu razvijenosti;
- investicije u proizvodnom sektoru sa minimalnom vrednošću od 1.000.000 evra opravdanih troškova ulaganja i otvaranje najmanje 50 novih radnih mesta za drugu grupu razvijenosti, odnosno novih 70 radnih mesta za prvu grupu razvijenosti;
- investicije u sektor usluga koje mogu biti predmet međunarodne trgovine, sa minimalnom vrednošću od 150.000 evra, i kojim se obezbeđuje otvaranje najmanje 20 novih radnih mesta (čl.9 Uredbe).

Takođe, neophodno je da se investicija održi na istoj lokaciji najmanje 5 godina nakon realizacije projekta (za male i srednje privredne subjekte -3 godine), i da se dostignuti broj zaposlenih kod korisnika sredstava ne smanjuje u periodu od 5 godina nakon realizacije projekta (za male i srednje privredne subjekte -3 godine) (čl. 10 Uredbe).

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релёфе РС / Главни urednik/Chefredakteur /Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Vojislava Katić, Viktorija Topalović, Magda Braun / Br. 75/15

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

Napominjemo da isplaćena zarada zaposlenima mora biti najmanje 20% veća od minimalne zarade u Republici Srbiji za mesec za koji se isplaćuje zarada.

Podsticajna sredstva dodeljena po ovoj Uredbi se **ne mogu** koristiti za finansiranje investicionih projekata u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje, ribolova i akvakulture, saobraćaja, ugostiteljstva, igara na sreću, trgovine, proizvodnje sintetičkih vlakana, uglja i čelika, duvana i duvanskih prerađevina, oružja i municije, brodogradnje, aerodroma, energetike, širokopojasne mreže, kao ni privrednih subjekata u teškoćama (čl. 4 Uredbe).

Postupak dodele sredstava se sprovodi u skladu sa javnim pozivom koji Ministarstvo nadležno za poslove privrede priprema i objavljuje na veb stranici Ministarstva i SIEPA-e (Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza), <http://www.siepa.gov.rs/sr/>, a po prethodnoj saglasnosti Ministarstva nadležnog za poslove finansija <http://www.mfin.gov.rs/>.

Prijava za učestvovanje u postupku dodele sredstava podnosi se SIEPA-i koja najpre utvrđuje ispunjenost formalnih uslova za dodelu sredstava i odbacuje neblagovremene i nepotpune prijave. Na odluku SIEPA-e se može izjaviti prigovor Ministarstvu u roku od 8 dana. SIEPA potom upućuje prijavu uz svoju stručnu analizu projekta Komisiji za ocenu prijava ("Komisija"). Komisija se sastoji od 5 državnih sekretara sledećih ministarstava: za privredu, za finansije, za infrastrukturu, za trgovinu i za zapošljavanje. Kriterijumi za dodelu sredstava su: reference investitora, procenat nezaposlenih lica čije kvalifikacije odgovaraju delatnosti investitora, odnosno korisnika sredstava u ukupnom broju lica na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj se ulaže, broj, odnosno procenat visokokvalifikovanih radnika koji se zapošljavaju, visina i vrsta investicije, tehnološki nivo delatnosti, prethodna saradnja sa dobavljačima i planirani udeo domaćih dobavljača, efekti investicije na zaposlene (obuke i prosečna visina zarada), obim međunarodnog i ukupnog prometa, finansijsko-tržišna ocena investicionog projekta (izvori finansiranja, likvidnost, profitabilnost i dr.), uticaj investicionog projekta na povećanje konkurentnosti i izlazak na nova tržišta, održivost investicionog projekta po svim poslovnim parametrima.

Odluke Komisije se donose $\frac{3}{4}$ većinom glasova i sadrže elemente bitne za postupak ugovaranja (visina dodeljenih sredstava, sredstva obezbeđenja i dr). Međusobna prava i obaveze u vezi sa isplatom dodeljenih sredstava se potom uređuju Ugovorom koji zaključuju Ministarstvo i korisnik sredstava.

Za razliku od prethodne uredbe koja nije definisala tranše isplate, Uredba na snazi predviđa da se sredstva isplaćuju investitoru u 3 rate procentualno:

- 1) u odnosu na visinu ulaganja u svakoj godini realizacije investicionog projekta u iznosu koji je proporcionalan procentu izvršenog ulaganja u osnovna sredstva definisanih investicionim projektom, ili
- 2) u odnosu na broj zaposlenih u svakoj godini realizacije investicionog projekta u iznosu koji je proporcionalan procentu novozaposlenih radnika definisanih investicionim projektom (čl.24 Uredbe).

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релефе РС / Glavni urednik/Chefredakteur /Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Vojislava Katić, Viktorija Topalović, Magda Braun / Br. 75/15

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

Uz Zahtev za isplatu sredstava dostavlja se i dokumentacija kojom se dokazuje izvršenje obaveze za čije se ispunjenje traži isplata sredstava.

Uredba propisuje rok za realizaciju investicionog projekta i otvaranje novih radnih mesta od 3 godine koji počinje teći od dana zaključenja Ugovora o dodeli sredstava, a koji se eventualno može produžiti na najviše 5 godina (čl.11 Uredbe).

Korisnik sredstava je dužan da priloži garanciju poslovne banke koja posluje na teritoriji Republike Srbije, bezuslovnu i plativu na prvi poziv u korist Republike Srbije, kao i 2 potpisane i registrovane blanko solo menice sa potpisanim meničnim ovlašćenjem (čl.25 Uredbe).

Ministarstvo ima pravo da po osnovu izdate bankarske garancije i blanko solo menice u bilo kom trenutku naplati sredstva u visini iznosa isplaćenih sredstava i propisane zakonske zatezne kamate, ukoliko utvrdi da korisnik ne ispunjava uslove utvrđene ugovorom, a u vezi sa dinamikom realizacije investicije ili drugim ugovornim obavezama (čl. 25 Uredbe).

Ovde skrećemo pažnju da je moguće podneti prijavu direktno Ministarstvu i to van javnog poziva, poštujući sve ostale uslove i zahteve Uredbe, ukoliko je reč o ulaganju od posebnog značaja (čl. 17.8 Uredbe).

Treba još napomenuti da važeća Uredba prekida sa kontinuitetom u delu pravila koja regulišu refundaciju sredstava uložених u infrastrukturu. Međutim, po zahtevima za refundaciju troškova uložених u infrastrukturu, kao i po zaključenim ugovorima o refundiranju sredstava uložених u infrastrukturu podnetim tj. zaključenim do dana stupanja na snagu Uredbe, rešavaće se na način i po postupku utvrđenom u prethodnoj uredbi iz 2014. godine (čl.29 Uredbe).

Na kraju treba napomenuti da iako Vlada svake godine usvaja Uredbu o podsticajnim sredstvima, prethodna uredba iz 2014. nikada nije zaživela, tj. nikada nije bio objavljen javni poziv po uredbi iz 2014. Ostaje da se vidi da li će budžetska situacija omogućiti da se do kraja 2015. godine raspiše javni poziv investitorima po sadašnjim pravilima i uslovima ili će ova Uredba biti zamenjena drugim propisom.

Za sva dalja pitanja u vezi sa podsticajnim sredstvima u Republici Srbij i za detaljnu razradu rado stojimo na raspolaganju!

Marko Janicijević, advokat
marko.janicijevic@tsg.rs